

D 40/05

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en underrättelse från Skatteverket avseende auktoriserade revisorn A-son. Ärendet rör A-sons revisionsinsats i ett aktiebolag under räkenskapsåret den 1 januari–31 december 2002. Bolagets verksamhet har huvudsakligen bestått i att bedriva grossisthandel med läskedrycker.

Skatteverket har i samband med skatterevision av bolaget gjort bl.a. följande iakttagelser. Bolaget har under det aktuella räkenskapsåret omsatt närmare 30 mnkr. Enligt bokföringen har ca hälften av försäljningen skett till italienska kunder. Denna omsättning har deklarerats som mervärdesskattefri. Bolagets företrädare har uppgett att varor har inköpts i Tyskland för direkt transport till Italien (s.k. trepartshandel). Fakturering har skett från Tyskland till Sverige respektive från Sverige till Italien. I bolagets bokföring finns emellertid inte några underlag som verifierar transporterna eller varornas väg till Italien. Bolaget har inte heller på annat sätt kunnat styrka att det förekommit mervärdesskattefri försäljning till ett annat EU-land. Fakturorna till de italienska kunderna har reglerats kontant med svenska sedlar i mindre valörer. Enligt bolaget har de italienska bolagens företrädare löpande besökt bolagets kontor i Sverige och betalat fakturorna. Skatterevisionen har visat att varorna i själva verket har omsatts i Sverige varvid svensk mervärdesskatt skulle ha debiterats på försäljningen med ca 1,5 mnkr. Fakturorna till de italienska kunderna är därmed osanna. A-son har den 15 maj 2003 avgett en ren revisionsberättelse för räkenskapsåret 2002. Mot ovan angiven bakgrund ifrågasätter Skatteverket om han har haft grund för detta.

A-son har yttrat sig över underrättelsen och RN har även tagit del av hans revisionsdokumentation över uppdraget. RN har vidare genom en kontroll i Bolagsverkets register noterat att A-son synes ha lämnat revisionsuppdraget någon gång under det följande räkenskapsåret, dvs. 2003, och med anledning härav frågat honom om varför uppdraget upphört och om han har anmält sin förtida avgång till registreringsmyndigheten i enlighet med bestämmelsen i 10 kap. 22 § aktiebolagslagen (1975:1385).

Av A-sons yttranden och dokumentation framgår bl.a. följande.

A-son har reviderat bolaget räkenskapsåren 2000/2001, som var bolagets första, och 2002. Han fick ett mycket gott intryck av företagsledaren. Denna person, som också ägde samtliga aktier i bolaget, visade stor iver när det gällde ordning och reda i redovisningen och anställde under år 2002 en mycket kompetent bokförare. Med hänsyn härtill ansåg A-son att riskerna i detta uppdrag var lägre än vad som är normalt för branschen.

Vad gäller de av Skatteverket påtalade förhållandena uppmärksammade A-son räkenskapsåret 2002 att bolagets försäljning till stor del skedde mot kontant betalning. Han kommenterade detta och fick då förklaringen att bolaget inte kunde lita på sina kunder och därför krävde att få betalt i förskott. Utlandsförsäljningen om drygt 14 mnkr skedde enligt företagsledaren uteslutande mot kontant betalning. A-son ansåg inte att detta förfarande var förenligt med god affärssed och har i en skriftlig promemoria till bolaget den 16 april 2003 angett att försäljningen till Italien borde betalas via bank och att han avsåg att följa upp denna fråga under sommaren 2003. A-son uppmärksammade vidare att det inte fanns några fraktdokument och påtalade att dessa underlag är att betrakta som bokföringsmaterial och därför måste sparas i tio år. Även denna brist tog han upp i sin promemoria av den 16 april. För att förvissa sig om att det inte förekom någon oredovisad försäljning har han tillsammans med bolagets ekonomiansvarige genomfört en omfattande detaljgranskning av försäljningar mot inköp. A-son kunde därvid konstatera att

bruttovinsten var den samma på detaljnivå som för hela rörelsen. Mot bakgrund härav ansåg han sig kunna avge en ren revisionsberättelse. Med facit i hand anser han emellertid att han i allt för hög omfattning har förlitat sig på muntliga uppgifter från företagsledaren och att hans granskning borde ha varit mer ingående.

A-son avgick inte självmant från uppdraget. När han någon gång i maj eller juni 2004 skulle påbörja bokslutsrevisionen av räkenskapsåret 2003 upptäckte han att bolaget utan hans vetskap hade valt en ny revisor och att denne redan hade avgett sin revisionsberättelse. A-son har uppgett att han glömt bort att anmäla att uppdraget upphört i förtid till registreringsmyndigheten.

RN gör följande bedömning.

Av A-sons dokumentation framgår att han har hyst vissa misstankar om att det förekommit oredovisad försäljning och att han därför har genomfört en omfattande substansgranskning för att förvissa sig om att bolaget redovisade samtliga inkomster. Med hänsyn till att hälften av omsättningen har deklarerats som mervärdesskattefri utlandsförsäljning, vilken enligt företagsledaren uteslutande skulle ha skett mot kontant betalning, och att det inte bevarats några fraktdokument anser dock RN att det enligt god revisionssed har ålegat A-son att även kontrollera uppgifterna om denna försäljning närmare. Särskilt det förhållandet att all betalning skulle ha skett kontant framstår som en sådan onormal omständighet som indikerar att det har förelegat en förhöjd risk för fel. För att få verifierat att varorna hade omsatts på det sätt företagsledaren uppgett kunde A-son t.ex. ha efterfrågat bekräftelser på inköpen från bolagets italienska kunder eller kopior av transportdokument från det eller de företag som skulle ha levererat varorna. Genom att underlåta detta har han inte haft tillräckligt underlag för att bedöma huruvida bolaget har uppfyllt sina skyldigheter i skattehänseende eller inte.

RN konstaterar vidare att A-son har åsidosatt bestämmelsen i 10 kap. 22 § aktiebolagslagen genom att inte inge en sådan anmälan och redogörelse som där avses till registreringsmyndigheten när han fick kännedom om att revisionsuppdraget hade upphört i förtid.

A-son har i ovan behandlade avseenden åsidosatt sina skyldigheter som revisor och skall därför meddelas en disciplinär åtgärd. RN finner omständigheterna vara sådana att erinran utgör en tillräcklig åtgärd.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämnden. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, ordförande, skattedirektören Vilhelm Andersson, auktoriserade revisorn Ulla Nordin Buisman, godkände revisorn Klas-Erik Hjorth, utredningssekreteraren Jan-Erik Moreau, professorn Claes Norberg, skattejuristen Kerstin Nyquist samt enhetschefen Bertil Sjöö. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Per Eskilsson, revisionsdirektören Göran Raspe samt avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson som föredragit ärendet.